

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Ontwerp Warmteprogramma 2026
Zaaknummer	12375-2026
B&W vergadering	7 april 2026
Agendacommissie	13 april 2026
Raadsvergadering	7 mei 2026
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Behandelend ambtenaar	Karin Lautenbach telefoon: , e-mail:
Fatale termijn(en)	

Bijlage(n):

1. Ontwerp Warmteprogramma 2026

RAADSVORSTEL

Raadsvergadering	7 mei 2026
Zaaknummer	12375-2026
Onderwerp	ontwerp Warmteprogramma 2026
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Voor informatie	Karin Lautenbach telefoon: , e-mail:

Samenvatting

Op basis van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie¹ en de Omgevingswet is de gemeente verplicht een warmteprogramma op te stellen. Het warmteprogramma is de routekaart naar een aardgasvrije gemeente in 2050. Het warmteprogramma bevat op buurniveau het meest haalbare en betaalbare alternatief voor aardgas en een tijdspad hoe daar te komen. Het warmteprogramma is een belangrijk communicatiemiddel waarmee inwoners worden geïnformeerd over hoe de warmtetransitie wordt vormgegeven in hun eigen wijk en hoe inwoners hierbij worden betrokken. Het warmteprogramma dat we nu voorligt is een ontwerp. Over dit ontwerp zullen inwoners en partners worden geïnformeerd en kunnen zienswijzen worden ingediend. Deze worden verwerkt en in Q4 van 2026 zal het definitieve warmteprogramma worden vastgesteld.

Beslispunten

1. Het ontwerp Warmteprogramma 2026 zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit voorstel te onderschrijven en mee in te stemmen.

Inleiding

Op basis van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie en de Omgevingswet is de gemeente verplicht een warmteprogramma op te stellen. Het warmteprogramma is de routekaart naar een aardgasvrije gemeente in 2050. Per wijk van de gemeente wordt hierin aangegeven wat wij het meest haalbare en betaalbare alternatief achten voor aardgas en welke stappen we de komende jaren met onze inwoners willen zetten om hier te komen. Met het vaststellen van het warmteprogramma wordt uitvoering gegeven aan de regierol die de gemeente op basis van het klimaatakkoord heeft voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. De uitgangspunten zoals vastgesteld door het college en waarmee uw raad in december 2025 heeft ingestemd vormen de leidraad voor dit warmteprogramma. Dit warmteprogramma betreft een ontwerp. Deze wordt gepubliceerd en ter inzage gelegd en iedereen kan hierop zienswijzen indienen. Naast de verplichte terinzagelegging informeren wij onze inwoners actief over het ontwerp warmteprogramma onder andere middels publicaties in Weekblad voor Salland, de sociale mediakanalen en inloopbijeenkomsten.

Beoogd effect

Met het warmteprogramma 2026 willen we onze inwoners en partners informeren over welke alternatieven voor aardgas wij haalbaar en betaalbaar achten in de gemeente Raalte in de verschillende wijken. Ook willen we hen informeren welke stappen we met onze inwoners willen zetten richting een aardgasvrij Raalte in 2050. Het warmteprogramma vormt de basis voor de uitvoering van de warmtetransitie in onze gemeente.

¹ Treedt 1 juli 2026 in werking

Argumenten

1.1. Het warmteprogramma biedt handelingsperspectief aan onze inwoners bij het verduurzamen van hun woningen.

In het warmteprogramma is per wijk zoveel als mogelijk opgenomen welk alternatief wij zien voor aardgas in de betreffende wijk en welke stappen genomen moeten worden om hiertoe te komen. Dit biedt handelingsperspectief voor onze inwoners en biedt hun inzicht in hoe zij hun woning op een verstandige manier kunnen verduurzamen (op natuurlijke momenten). Naast het alternatief voor aardgas is ook opgenomen wat dit betekent voor het isoleren van de woning en wat de kosten hiervan zijn. Als in een bepaalde wijk de stap naar aardgasvrij nog erg groot is, of als er nog een onderzoek loopt naar een warmtebron, is dit aangegeven. Deze twee dingen kunnen ook aanleiding zijn om aan te geven dat een tussenstap met een hybride warmtepomp verstandig is. In de wijken waar dit het geval is, is dit ook aangegeven.

1.2. Het warmteprogramma biedt inzicht in de opgave voor gemeente Raalte en vormt de basis voor de uitvoering van de warmtetransitie in onze gemeente.

In het kader van het warmteprogramma is onderzoek gedaan naar de verschillende wijken binnen onze gemeente en de energetische staat van de woningen. Ook is onderzocht welke warmtebronnen aanwezig zijn. Op basis van hiervoor gemeld onderzoek hebben wij in beeld gebracht welke stappen gezet moeten worden in het kader van de warmtetransitie. Ook hebben we in de tijdlijnen per wijk aangegeven waar we de komende jaren op in willen zetten en welke doelen we stellen. Dit biedt voor de komende jaren een stevig houvast voor de uitvoering van de warmtetransitie.

1.3. In het warmteprogramma sluiten we aan bij de vastgestelde uitgangspunten voor het warmteprogramma.

Ter voorbereiding op het warmteprogramma 2026 heeft het college uitgangspunten vastgesteld waarmee uw raad op 4 december 2025 heeft ingestemd. In het warmteprogramma hebben we aansluiting gezocht bij deze uitgangspunten. Zo geven wij vorm aan onze regierol door te onderzoeken welke realistische alternatieven voor aardgas er zijn, de opgave in beeld te brengen en aan te geven welke stappen wij de komende jaren zetten om in 2050 aardgasvrij te zijn en welke capaciteit hiervoor benodigd is. We informeren inwoners actief over het warmteprogramma en bieden hun op deze manier handelingsperspectief bij het verduurzamen van hun woning. De uitvoering geven we vorm met behulp van lokale werkgroepen en we sluiten aan bij lokale initiatieven. Voor zover bekend zijn deze benoemd in het warmteprogramma en we blijven vinger aan de pols houden of er nieuwe lokale initiatieven ontstaan. Daarnaast hebben we oog voor minder draagkrachtige inwoners. Naast de bestaande isolatiesubsidies, waarbij extra subsidie beschikbaar is voor minder draagkrachtigen, gaan we in de wijken onderzoeken wat specifiek nodig is om drempels weg te nemen voor inwoners om hun woning te verduurzamen. Het warmteprogramma is deels tot stand gekomen met input vanuit de Opgave Wijken en Dorpen. Om integraliteit te borgen blijven we ook in de uitvoering samenwerken met de verschillende projectengroepen vanuit de Opgave Wijken en Dorpen.

1.4. Met het opstellen van het warmteprogramma geven we uitvoering aan een onderdeel van het overkoepelend beleidsplan duurzaamheid.

In 2025 heeft uw raad het overkoepelend beleidsplan duurzaamheid vastgesteld. In dit beleidsplan is onder meer bepaald dat wij uiterlijk eind 2026 een warmteprogramma vaststellen. Verder is in het overkoepelend beleidsplan bepaald dat wij gaan onderzoeken welke wijken kansrijk zijn voor de aanleg van een collectieve warmtevoorziening. Een eerste aanzet hiertoe is in dit warmteprogramma gegeven. In de wijken waar hiervoor mogelijkheden zijn is dit expliciet aangegeven. Het overkoepelend beleidsplan bepaalt dat we na vaststelling aan de slag gaan met de uitvoering. Het voorliggend warmteprogramma biedt hiervoor de basis.

1.5 Gelet op de aard van het warmteprogramma is het van belang dat de gemeenteraad hiermee instemt.

In de raadsinformatienotitie van 10 juni 2025 (31079-2025) hebben wij uw raad geïnformeerd over de verplichting een warmteprogramma op te stellen. Het vaststellen van een warmteprogramma is in principe een bevoegdheid van het college. Echter, het warmteprogramma bevat niet alleen uitvoeringszaken, maar ook onderliggende keuzes op hoofdlijnen. Bovendien heeft de warmtetransitie grote impact op onze inwoners. Daarom vinden we het van belang dat ook uw raad instemt met het (ontwerp) warmteprogramma.

Participatie

Het Warmteprogramma dient hoofdzakelijk als communicatiemiddel richting onze inwoners, waarin we zoveel mogelijk duidelijkheid geven over het alternatief voor aardgas in onze gemeente en op welke termijn welke stappen hiertoe gezet moeten worden. Om een duidelijk beeld te krijgen van de mogelijke alternatieven voor aardgas in onze gemeente hebben we gebruik gemaakt van de startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving. Daarnaast hebben we een quickscan lokale bronnen uit laten voeren, zie bijlage in het warmteprogramma. Deze geven een eerste beeld van de mogelijke alternatieven voor aardgas. Naar aanleiding hiervan hebben we het warmteprogramma geschreven met daarbij een tijdpad. Dit hebben we gedaan in afstemming met alle relevante partners, zoals Enexis, Waterschap, Provincie en de Woningbouwcoöperatie. Voor de warmtevisie 2021 hebben we inwoners geconsulteerd om hen te vragen wat zij belangrijk vinden in de warmtetransitie. Naar aanleiding hiervan zijn uitgangspunten geformuleerd, die voor dit warmteprogramma nog steeds bruikbaar zijn. Na vaststelling van het ontwerp-warmteprogramma worden onze inwoners geïnformeerd middels verschillende kanalen en organiseren we informatie bijeenkomsten.

Het zwaartepunt van inwonerparticipatie in de warmtetransitie ligt bij de uitvoering. In het warmteprogramma wordt duidelijk welke alternatieven haalbaar en betaalbaar zijn. Bij de uitvoering willen we samen met inwoners bekijken hoe we tot de mogelijke alternatieven kunnen komen. In de tijdlijnen per wijk laten we zien hoe we dit vorm willen geven. Een belangrijk onderdeel dat in bijna alle wijken terugkomt is het vormen van een werkgroep met inwoners om samen met hen een plan te maken voor de wijk.

Voor meer informatie over hoe participatie tot nu toe heeft plaatsgevonden en hoe we dit gaan vormgeven bij de uitvoering verwijzen wij naar hoofdstuk 8. van het ontwerp warmteprogramma 2026.

Duurzaamheid

Het opstellen van een warmteprogramma heeft als doel bij te dragen aan de landelijke klimaatdoelstellingen. Met het opstellen van het warmteprogramma formuleren wij een aanpak om het gasverbruik binnen de bebouwde omgeving af te bouwen en daarmee de uitstoot van CO₂ te verminderen.

Kanttekeningen

1.1. Er zijn nog steeds onzekerheden in de warmtetransitie.

In het warmteprogramma hebben we geprobeerd waar mogelijk een zo duidelijk mogelijk beeld te schetsen van welke alternatieven wij zien voor aardgas. Daarbij zijn wij uitgegaan van de huidige kennis en informatie, bijvoorbeeld omtrent de (beperkte) beschikbaarheid van groen gas en waterstof voor woningen. Echter, we weten op dit moment niet alles en in de periode tot 2050 kunnen nog dingen veranderen. Ook moet er op een aantal plekken nog nader onderzoek worden gedaan naar mogelijke warmtebronnen. Daarnaast weten we nu nog niet of onze geplande acties daadwerkelijk het gewenste effect gaan hebben. Ten slotte zijn er ook externe factoren die van invloed zijn op (de snelheid van) de warmtetransitie, zoals stijgende gasprijzen door geopolitieke ontwikkelingen. Hoewel we nog niet alles weten, hebben we op basis van wat we wel weten zoveel mogelijk duidelijkheid proberen te scheppen in het warmteprogramma. Stilzitten en afwachten is gelet op de opgave bovendien geen optie. Vanwege de hierboven geschetste onzekerheden blijft er ruimte om het programma bij te stellen. We zullen de voortgang continu monitoren. Iedere 5 jaar moeten wij het warmteprogramma herzien. Dat biedt de mogelijkheid om waar nodig zaken aan te passen. Dit sluit aan bij het geformuleerde uitgangspunt 'flexibel omgaan met onzekerheden'.

Financiën en fiscale aspecten

Het warmteprogramma vormt de basis voor de uitvoering van de warmtetransitie in onze gemeente. Om daadwerkelijk de in het warmteprogramma beschreven stappen te kunnen zetten, te kunnen monitoren op de doelen en de omschreven participatie vorm te geven is extra capaciteit vereist, zie voor meer informatie hoofdstuk 11 van het warmteprogramma. De kosten van de extra benodigde capaciteit bedragen €451.000. Deze kosten kunnen gedekt worden uit de van het Rijk afkomstige CDOKE-middelen.

In 2025 was de hoogte van de standaard uitkering CDOKE € 1.211.709 (basisfinanciering). Volgens de [VNG](#) mag dit bedrag als minimum uitkeringsbedrag worden genomen voor de jaren 2026 t/m 2030.

Een deel van de CDOKE-middelen wordt reeds besteed aan formatie voor de energietransitie, namelijk ongeveer €702.000,- . Op basis van de hierboven geschetste actielijnen is in aanvulling hierop voor uitvoering van het warmteprogramma €451.000 benodigd. In totaal komt hiermee de besteding van de CDOKE-middelen voor de energietransitie uit op €1.153.000,- . Dit past binnen het totaal budget van € 1.211.709.

Daarmee is de CDOKE t/m 2030 dekkend voor alle bestaande uitgaven en nieuwe lasten als gevolg van het warmteprogramma.

De aanvullende inzet op het warmteprogramma wordt in de begroting 2027 als een autonome ontwikkeling opgenomen.

Vervolg

Na instemming door uw raad wordt het ontwerp, conform de vereisten in de Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Naast de formele ter inzage legging worden onze inwoners en partners ook via andere kanalen geïnformeerd en organiseren we inloopbijeenkomsten om zoveel mogelijk mensen te informeren. Gedurende deze periode kunnen inwoners en partners nog dingen meegeven wat kan leiden tot een verbetering van het ontwerp programma. In Q4 2026 wordt het definitieve warmteprogramma ter besluitvorming voorgelegd aan het college en zal uw raad gevraagd worden hiermee in te stemmen.

Communicatie

Zoals onder het kopje 'participatie' ook al aangegeven is een belangrijke functie van het warmteprogramma een middel om te communiceren over de warmtetransitie. Omdat het warmteprogramma een programma is onder de Omgevingswet, wordt deze via het Omgevingsloket gepubliceerd. Dit biedt inwoners de mogelijkheid om hun eigen wijk op te zoeken en alleen de voor hun relevante informatie te zien. De publicatie in het Omgevingsloket 'interactief'. Dit betekent dat in de publicatie in het Omgevingsloket begripsomschrijvingen en interne en externe linkst direct zichtbaar zijn.

Bijlagen

1. Ontwerp Warmteprogramma 2026.
2. Bijlage bij Warmteprogramma, Evaluatie Warmtevisie Raalte 2021.
3. Bijlage bij Warmteprogramma, Quickscan Warmtebronnen Raalte.

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de loco-secretaris
Toine Penders

de burgemeester
Rob Zuidema

RAADSBSLUIT

Zaaknummer

De raad van de gemeente Raalte,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31 maart 2026

Besluit:

Aldus besloten in de vergadering van 7 mei 2026.

de griffier
Karin Zomer

de voorzitter
Rob Zuidema